

Primjeri dobre prakse

Marijana Franičević i Danica Barišić

Happy Birthday, Beethoven! - obilježavanje 250 godina od rođenja skladatelja Ludwiga van Beethovena

Sažetak

“Happy Birthday, Beethoven!” naziv je međunarodnoga eTwinning projekta koji se provodio od studenoga 2019. do siječnja 2021. godine. U projektu su sudjelovali učenici iz Hrvatske (osnovne i glazbene škole), Portugala, Italije, Španjolske i Turske u dobi od 10 do 16 godina.

Cilj projekta bio je približiti učenicima Beethovenovu glazbu, razviti kod učenika osjećaj za lijepo u glazbi te probuditi ljubav za klasičnom glazbom, ponoviti i proširiti znanja o glazbalima simfonijskog orkestra, poticati kreativnost učenika glazbenim i likovnim izražavanjem, poticati učenike na suradničko istraživanje života, rada i djela Ludwiga van Beethovena te razumjeti skladateljevu poruku mira, jednakosti i prijateljstva među ljudima.

Tijekom projekta korišteni su brojni digitalni alati koji su pomogli učiteljima i učenicima u radu, razmjeni materijala, prezentiranju radova, timskom radu i suradnji, kako i unapređenju digitalnih kompetencija. Provedba projekta bila je na engleskom jeziku te su tako poboljšane jezične, prezentacijske i komunikacijske vještine.

Ključne riječi: eTwinning, Ludwig van Beethoven, međunarodna suradnja, svjetska baština, glazbena kultura, likovna kultura, engleski jezik, IKT

Uvod

Međunarodnim eTwinning projektom "Happy Birthday, Beethoven!" pridružili smo se mnogim europskim školama i kulturnim ustanovama u obilježavanju 250 godina od rođenja velikog skladatelja Ludwiga van Beethovena. Nizom projektnih aktivnosti učenici su na različite načine upoznavali i izvodili Beethovenovu glazbu te istraživali o njegovu životu i radu. U svojem kreativnom i istraživačkom radu učenici su se ponajviše bavili Beethovenovim simfonijskim stvaralaštvom s posebnim osvrtom na *Odu radosti* iz 4. stavka IX. simfonije u d-molu, prvim glazbenim djelom koje se našlo na UNESCO-ovom Popisu svjetske kulturne baštine, simbolom i himnom Europske unije, s ciljem razumijevanja Beethovenove poruke mira, jednakosti i prijateljstva među ljudima.

Integracija u kurikulum

eTwinning projekt integriran je u školski kurikulum kao dio Školskog stručnog tima za međunarodnu suradnju, Školskog stručnog vijeća kulturno-umjetničke skupine predmeta te izvannastavne aktivnosti eTwinning i Pjevački zbor.

Tijekom projekta ostvarena je suradnja s različitim nastavnim predmetima: na nastavi Glazbene kulture učenici su pjevali, svirali, slušali glazbu te istraživali o životu i radu skladatelja; na nastavi Likovne kulture učenici su slikali inspirirani Beethovenovom glazbom te je postavljena virtualna izložba likovnih radova svih projektnih partnera. Ostvarena je i suradnja

s učiteljima Engleskog jezika - komunikacija u projektu bila je na engleskom jeziku, i učiteljima Informatike - korištenje digitalnih alata i IKT-a te je tako projekt implementiran i u kurikulum tih nastavnih predmeta, a učenici su iskusili integrirano učenje te uočili korelaciju između različitih predmetnih područja.

Ciljevi aktivnosti bili su osmišljeni tako da učenici nauče primjenjivati stečena znanja u različitim nastavnim predmetima, te da osvijeste koliko je stečeno znanje trajna vrijednost koja se primjenjuje u različitim situacijama.

Tijekom projekta ostvarena su i odgojno-obrazovna očekivanja različitih međupredmetnih tema (Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, Građanski odgoj i obrazovanje, Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj).

Učenici su naučili koristiti brojne digitalne alate te alate TwinSpacea, samostalno su izradili različite prezentacije, obrađivali fotografije, izradili digitalne postere, čestitke, snimali kratke video uratke, svirali, pjevali te komunicirali putem TwinSpacea, foruma i videokonferencija. Učenici su učili i o sigurnosti na internetu te brojnim edukativnim aktivnostima obilježili Dan sigurnijeg interneta 2020.

Način rada

Rad na projektu temeljen je na suradnji svih projektnih partnera. Nastao je kao rezultat zajedničkog rada, na početku učitelja koji su prije početka 2020. godine napravili dobru i korisnu pripremu: oluja ideja, razmjena prijedloga, kalendar rada, e-mail adresa i sl. Nadalje, tijekom rada na projektu partneri su dijelili odgovornost

i zadatke zajednički stvarajući projektne stranice TwinSpacea na odgojno-obrazovnoj platformi eTwinning, koje su vrlo pregledne, sustavno organizirane i vrlo bogate sadržajima, tj. učeničkim glazbenim, likovnim i IKT uradcima. Učitelji partneri koordinirali su aktivnosti na forumu projekta i gotovo svakodnevno komunicirali putem Viber grupe gdje su dogovarali dinamiku rada ovisno o situaciji te naročito dogovarali i koordinirali prilagodbu rada učenicima u nastavi na daljinu u vrijeme zatvaranja škola zbog epidemije bolesti COVID-19. Učitelji i učenici komunicirali su i putem nekoliko videokonferencija gdje su se učenici jedni drugima predstavili svojim glazbenim nastupom: pjevanjem, sviranjem na klaviru, boomwhackersima, ksilofonima, glockenspielima, bocama, a partneri iz Italije su nas počastili i oduševili izvedbama školskog orkestra.

Učenici su tijekom projekta radili na zadanim mjesečnim temama - kreirali zajedničku kartu na kojoj su prezentirali svoju školu, u zajedničkoj aplikaciji predstavili svoje prijedloge za logo projekta te glasali za najbolji, stvarali likovne uratke inspirirani Beethovenovom glazbom, predlagali o kojim temama iz života i rada skladatelja Beethovena žele istraživati te prema svojim afinitetima formirali međunarodne grupe čiji je rad rezultirao zajedničkom e-knjigom.

U ovoj suradnji posebno je došla do izražaja važnost tolerancije i kompromisa za postizanje zajedničkog cilja. Učenici su također izradili i čestitke koje su poštom poslale u rodnu kuću skladatelja u grad Bonn u Njemačkoj te muzej posvećen Beethovenu u Beču u Austriji.

Sve aktivnosti i finalni proizvodi vidljivi su na stranicama projekta, sistematiziranim po te-

mama i podstranicama svake teme uz koju je vidljiva i komunikacija te suradnja na forumu, a sve aktivnosti potkrijepljene su i bogatom fotodokumentacijom. Također, na stranicama škola vidljive su sve aktivnosti pojedinog tima koje prikazuju kontinuirani rad na pojedinom projektom zadatku. Finalni proizvodi projekta u potpunosti prikazuju isprepleten doprinos i suradnički rad učenika različitih partnerskih škola. U završnoj anketi učenici i učitelji pokazali su veliko zadovoljstvo projektom te izrazili želju za nastavkom suradnje što je vidljivo na stranici evaluacije projekta.

Poveznica na stranicu projekta: <https://live.etwinning.net/projects/project/205366>

Digitalni alati u projektu i nastavi Glazbene kulture

Korištenje digitalne tehnologije tijekom projekta omogućilo je učenicima i učiteljima individualizaciju rada, skupni rad, istraživački rad, suradnju, razmjenu informacija, učenje igrom, rješavanje problema te brzu i učinkovitu komunikaciju.

Osim radnog prostora na platformi TwinSpacea korišteni su sljedeći obrazovni alati te aplikacije i ekstenzije: Thing Link, HSP (lenta vremena, memory karte, osmosmjerke), Padlet, StoryJumper, Canva, PosterMyWall, Fotor, Jigsaw Planet, Wordwall, Youtube, Chrome Music Lab - Song Maker, Classics For Kids, Makey Makey, Google Slides, Pixlr, Google Forms, Emaze, Giphy, Microsoft Office 365 za škole (Forms, Teams), Zoom, Google Meet, Viber, Messenger, Whatsapp, e-mail. Alati, korišteni u svrhu prezentiranja učeničkih radova, su Padlet,

Microsoft Forms, Google Slides, Emaze, Thing Link i StoryJumper. Obrazovne igre izrađene su u alatima H5P, Wordwall i Jigsaw Planet. Učenici su za izradu digitalnih likovnih radova koristili alate Canva, Pixlr, PosterMyWall, Fotor, Giphy, a za digitalno glazbeno stvaralaštvo Chrome Music Lab, Classics For Kids, Makey Makey i Youtube. Komunikacija je vođena putem aplikacija Viber, WhatsApp, Messenger i e-maila te platforme eTwinning Live i TwinSpace. Za naše smo videokonferencije, koje su održavane pretežno u vrijeme zatvaranja škola, koristili Microsoft Teams, Google Meet i Zoom. Učitelji su birali alate prema njihovoj iskoristivosti, jednostavnosti i prema dobi učenika. Učenici su predložene alate koristili prema vlastitim interesima, većinom samostalno, uz povremenu pomoć učitelja.

Ovdje ćemo kratko opisati tri digitalna alata čija je primjena česta u nastavi glazbene kulture, a korištena su i u projektu.

Chrome Music Lab glazbeni je softver za stvaranje melodije, harmonije i ritma. Učenici na jednostavan način, slaganjem blokova različitih boja, mogu kreirati smislenu glazbenu misao, ritam ili napraviti crtež koji će "svirati". Primjena softvera olakšava učenicima upoznavanje s glazbom, odnosno pomaže učenicima pri vizualizaciji zvuka, učenju glazbene ljestvice, uočavanju kretanja melodije, učenju ritma, notnih trajanja, intervala i dr.

Classics For Kids glazbeni je program u kojem učenici na zabavan način upoznaju klasičnu glazbu, skladatelje i njihova značajnija djela. U program su integrirane različite glazbene igre te prostor za digitalno pisanje notnih znakova.

Makey Makey uređaj je koji se spaja na ra-

čunalo pomoću krokodil-kablova, a s druge se strane spaja na predmete i materijale koji provode električnu struju (alumijska folija, grafitna olovka, plastelin, razne vrste voća i povrća, cvijeće, kovanice i dr.). Uređaj je namijenjen za edukaciju pri čemu se učenike, kroz igru i zabavu, potiče na kreativnost, istraživanje, eksperimentiranje, inovaciju, rješavanje problema i suradničko učenje.

Zaključak

Međunarodni projekt "Happy Birthday, Beethoven!" okupio je učitelje, ljubitelje klasične glazbe, koji su odličnom komunikacijom i suradnjom kreirali ciljeve projekta i aktivnosti za učenike. Raznovrsnost zanimljivih aktivnosti, u kojima su se isprepletali nastavni sadržaji predmeta Glazbene i Likovne kulture, Engleskog jezika i Informatike, poticala je kod učenika motiviranost, kreativnost, istraživačku znatiželju, komunikaciju i suradnju.

Osim rada na zadanim aktivnostima, učenici su tijekom projekta usavršavali znanje o pravilima ponašanja na internetu, zaštiti osobnih podataka, te zaštitu intelektualnog vlasništva autora javno dostupnih materijala s interneta.

Unatoč pandemiji virusa Covid-19, koja nas je neugodno iznenadila samo dva mjeseca nakon početka rada na projektu, sve su planirane aktivnosti realizirane, a zadani odgojno-obrazovni ciljevi ostvareni. Uspješnost i kvalitetu projekta potvrđuje i Nacionalna oznaka kvalitete koju smo primili za svoj rad, a koja se dodjeljuje učiteljima s izvrsnim eTwinning projektima te potvrđuje da je projekt ispunio određene standarde. Također smo za svoj rad na projektu

nagrađeni i Europskom oznakom kvalitete, što znači da je rad učitelja, učenika i škole prepoznat na najvišoj europskoj razini. Jednogodišnje nas je online druženje povezalno i sprijateljilo čemu

svjedoče želja za suradnjom i početak rada na novom međunarodnom eTwinning glazbenom projektu.

Rad učenika 5. razreda, mentorica: Lorena Buršić - Lukić, prof., I. osnovna škola Bjelovar

Mjesečeva sonata, rad učenika 7. razreda, mentorica: Nediljka Penović, prof., Osnovna škola Opuzen